

DBB-001-001529

Seat No. _____

Third Year B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Sanskrit : Paper-XI

(संस्कृत भाषा नैपुण्य)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001529

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોનાં ઉત્તરનો યોગ્ય વિકલ્પ આપો : ૨૦
- 1 Choose the right answer from the given options : 20
- (૧) અષ્ટાધ્યાયી ગ્રંથના કર્તાનું નામ આપો.
- (A) પાણિનિ (B) કાત્યાયન
(C) ભટ્ટોજિ દીક્ષિત (D) વરદરાજ
- (૨) લઘુસિદ્ધાન્તકૌમુદીની રચના કોણે કરી છે ?
- (A) પતંજલિ (B) કાત્યાયન
(C) વરદરાજ (D) ભટ્ટોજિ દીક્ષિત
- (૩) અણાદિ સંજ્ઞા બનાવવા માટે કયા સૂત્રોની રચના કરવામાં આવી છે ?
- (A) યોગસૂત્રો (B) માહેશ્વર સૂત્રો
(C) ન્યાય સૂત્રો (D) ડગાદિ સૂત્રો
- (૪) અષ્ટાધ્યાયીનાં પ્રથમ વિભાગને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) સપાદસપ્તાધ્યાયી (B) ત્રિપાદી
(C) ચતુષ્પાદી (D) અક્ષરસમામ્નાય
- (૫) યત્લઃ દ્વિધા બાહ્યઃ ચ ।
- (A) સ્પર્શનામ્ (B) આખ્યન્તરઃ
(C) હસ્વઃ (D) સ્વરઃ

(૬) इचुयशानां तालु । सूत्र कया वर्गना उच्यारषा स्थानने स्पष्ट करे छे ?

- (A) क वर्ग (B) प वर्ग
(C) य वर्ग (D) त वर्ग

(७) क वर्गस्य उच्चारण स्थानम् _____ ।

- (A) तालु (B) दन्त्य
(C) मूर्धा (D) कण्ठ

(८) सुप् अने तिङ् अंते डोय तेवा शब्दने _____ कडेवाय.

- (A) पद (B) ध्वनि
(C) स्वर (D) व्यंजन

(९) प्लुतनी केटली मात्राओ डोय छे ?

- (A) ऐक (B) बे
(C) त्रश (D) चार

(१०) हल् प्रत्याहारः = _____ ।

- (A) स्वर (B) अंतःस्थ
(C) व्यंजन (D) उष्माक्षर

(११) बे वर्णोनी अत्यंत सन्निधि अटले _____.

- (A) संछिता (B) पद
(C) संयोग (D) संधि

(१२) स्त्रग्धरा छंदनुं बंधारषा आपो.

- (A) त भ ज ज गा गा (B) ज त ज गा गा
(C) न भ भ र (D) म र भ न य य य

(१३) वसंततिलका छंदनी अक्षर संख्या केटली छे ?

- (A) १४ (B) १८
(C) १५ (D) १७

- (૧૪) यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत ।
अभ्युत्थानमधर्मस्य तदात्मानं सृजाम्यहम् ॥
કયા ઇંદનું ઉદાહરણ છે ?
(A) વસંતતિલકા (B) ઉપજાતિ
(C) અનુષ્ટુપ (D) માલિની
- (૧૫) कर्मणि _____ ।
(A) દ્વિતીયા (B) તૃતીયા
(C) પ્રથમા (D) સપ્તમી
- (૧૬) संप्यावायक शब्दनी कर्छ विभक्ति थाय ?
(A) षष्ठी (B) प्रथमा
(C) पंचमी (D) सप्तमी
- (૧૭) नृगः विप्रेभ्यः गाः ददाति - कर्छ विभक्तिनुं उदाहरण छे ?
(A) દ્વિતીયા (B) ચતુર્થી
(C) ષષ્ઠી (D) પંચમી
- (૧૮) _____ हरिः अलम् ।
(A) દૈત્યેભ્યઃ (B) અશ્વાત્
(C) દેવદત્તં (D) ગ્રામાત્
- (૧૯) _____ बाणेन हतः वाली । रामनुं योग्य रूप भूको.
(A) રામાત્ (B) રામેણ
(C) રામૈઃ (D) રામસ્ય
- (૨૦) _____ सम्प्रदाने ।
(A) પંચમી (B) તૃતીયા
(C) ચતુર્થી (D) દ્વિતીયા

૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સૂત્રો સમજાવો : ૧૦

૨ Explain any two sutras of the following : 10

- (૧) ऊकालोऽज्झस्वदीर्घप्लुतः ।
(૨) अणुदित्सवर्णस्य चा प्रत्ययः ।
(૩) साधकतमं करणम् ।
(૪) षष्ठी शेषे ।

- ३ नीचे आपेला वाक्योभांथी कोरुपश पांय वाक्योनां अधोरेखित पदनी वलभक्ति १०
सभजवो :
- 3 Give case of any **five** underlined words of following : 10
- (१) लक्ष्म्या सेवितः ।
(२) द्रोणो ब्रीहिः ।
(३) भक्तिः जयदेवाय हितम् उपदिशति ।
(४) प्रजाभ्यः स्वस्ति ।
(५) मातुः स्मरति ।
(६) ऊर्जितः स्थाल्याम् तण्डुलान् पचति ।
(७) सर्वस्मिन् आत्मा अस्ति ।
(८) हिमालयात् गङ्गा प्रभवति ।
- ४ (अ) नीचेनाभांथी कोरुपश बे छंद लक्षश उदाहरश साथे सभजवो : ८
- 4 (A) Define any **two** metres from the following and explain 8
their structure with illustrations :
- (१) उपजाति
(२) द्रुतवलम्बित
(३) मन्दाक्रान्ता
(४) मालिनी
- (ब) नीचेनाभांथी कोरुपश बे छंदोनां बे-बे उदाहरशो आपो : ८
- (B) Give **two** examples of each metre from the following : 8
- (१) वसंततिलका
(२) अनुष्टुप्
(३) पृथ्वी
(४) शार्दूलविक्रीडितम्
- ५ नीचेनाभांथी कोरुपश बे विषयो पर संस्कृतभां दश वाक्यो लपो : १४
- 5 Write **ten** sentences in Sanskrit on any **two** topics of the 14
following :
- (१) कार्यालयः
(२) दूरभाषः
(३) पाकः
(४) समयः